



VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Green deal kirittää kiertotaloussiirtymää: Katsaus kestävä kulutus ja liiketoiminta -muutosalueen tavoitteisiin ja toimiin

**KiSu-kahvit: Kiertotalouden green deal: Kestävä kulutus ja liiketoiminta
14.3.2024**



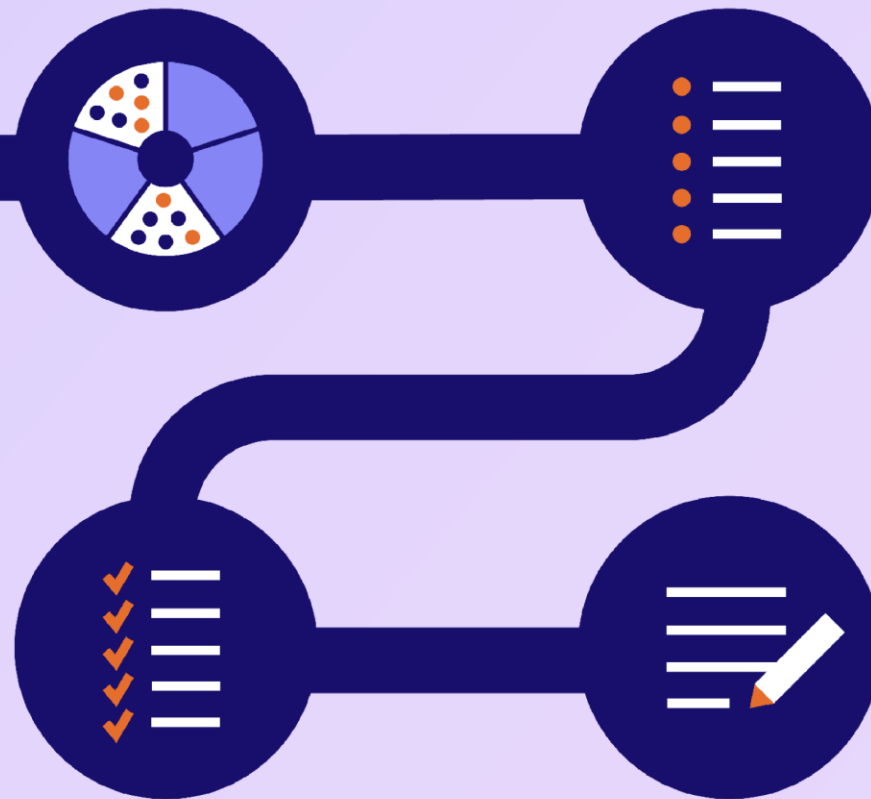
Kiertotalouden green deal syntyy näin.

Kiertotaloussiirtymä tapahtuu viidellä muutosalueella, jotka jakautuvat toimenpidealueisiin. Sitoutuja valitsee omat toimenpiteensä vähintään kahdelta toimenpidealueelta.



1. Organisaatio valitsee toimia vähintään kahdelta toimenpidealueelta.

2. Organisaatio konkretisoi toimenpiteet oman toimintansa ja lähtötasonsa näkökulmasta.



3. Arviointiryhmä antaa suosituksensa sitoumuksen hyväksymisestä tai korjaamisesta ministeriölle. Organisaation ylin päättävä taho hyväksyy sitoumuksen.

4. Organisaatio raportoi toimiansa edistymisestä Sitoumus 2050 -alustalla joka kolmas vuosi. Kiertotalouden green dealin ohjausryhmä seuraa ja sparraa sitoumusten toteutusta.

Sitoutuja on osa
koko Suomelle
merkityksellistä
työtä.

MIKSI KIERTOTALOUDEN GREEN DEAL?

Yhteistyö ja
verkostot muiden
kiertotalouteen tähtäävien
toimijoiden kanssa

Tietoa kiertotalous-
ratkaisujen rahoitus-
mahdollisuuksista

Tukea, tietoa ja
sparrausta ministeriöiltä
ja "kotipesiltä" *

Syötteitä
strategiatyöhön

Ideoita ja toiminta-
malleja vaikuttaviin
kiertotaloustoimiin

Säästöjä ja huoltovarmuutta
kiertotalousratkaisuista

Kansainvälistä kilpailuetua vihreän
siirtymän edelläkävijyydestä

* Sitoumusten toimeenpanoa ja toimijoiden välistä yhteistyötä tukevat niin kutsutut "kotipesät". Ne tukevat toimia muutosalueella, sparraavat ja edistävät yhteistyötä sekä rahoituslähteiden löytämistä. Ministeriöt rahoittavat kotipesien toimintaa.

Mihin kiertotalouden green dealissa sitoudutaan?

1

Toteuttamiseen.

Sitoutuja toteuttaa valitsemansa toimenpiteet. Toimenpiteet viedään osaksi organisaation omaa strategiaa ja ilmasto- ja/tai luontotyötä.

2

Yhteistyöhön.

Sitoutuja varmistaa, että kaikki sitoumuksen toteutumisen kannalta olennaiset arvoketjun tahot ovat mukana.

3

Seurantaan.

Sitoutuja mittaa ja raportoi toimenpiteiden edistymisestä Sitoumus2050-alustalle kolmen vuoden välein.

4

Osaamisen kehittämiseen.

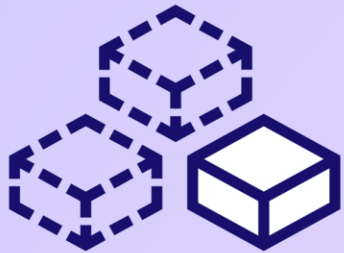
Sitoutuja kehittää organisaationsa johtamista, työntekijöiden osaamista ja tiedonhallintaa kiertotaloutta tukevaksi.

SITOUMUSTA VARTEN VAADITAAN

- ✓ Toimenpiteet
- ✓ Tavoite ja välitavoite
- ✓ Mittarit
- ✓ Vastuutahot

Toimenpiteiden tulee tukea Kiertotalouden strategisen ohjelman luonnonvaratavoitteita, hiilineutraaliutta ja kestävän talouden edistämistä vuoteen 2035 mennessä.

Sitoumukset tähtäävät:



Raaka-aineiden käytön vähentämiseen



Materiaalien ja tuotteiden käyttöiän pidentämiseen



Ympäristöä vähemmän kuormittaviin ja luontopääomaa vahvistaviin vaihtoehtoihin



Uusien, kiertotalouden mukaisten toiminta- ja liiketoimintamallien kehittämiseen

Kestävä kulutus ja liiketoiminta

Muutosalueen suuntaviitta Suomelle vuoteen 2035

- Uudelleenkäytön, kunnostuksen, jakamisen sekä kierrätyksen avulla kulutustavarojen valmistukseen ja koko elinkaaren aikaisten luonnonvarojen käyttö on vähentynyt 20 % sekä ohjautuu palveluihin ja vuokraus- ja leasingtoimintaan.

Tunnistetut toimenpidealueet:

Lisätään kiertotaloustuotteita ja kiertotalouspalveluita markkinoilla

- Kiertotaloustuotteiden ja -palveluiden osuus kaupan myynnistä on 20 %.

Kehitetään kiertotalouden palveluja arjessa

- Kotitalouksien raaka-ainekäyttö on vähentynyt 20 % vuoteen 2015 verrattuna .
- Kuntalaisilla on käytössään mahdollisimman paljon kiertotalouden peruspalveluja.

Lisätään kiertotaloustuotteita ja kiertotalouspalveluita markkinoilla

Tehdään kiertotalouden mukaisesta palveluliiketoiminnasta valtavirtaa yhteistyössä arvoverkon kanssa mm. palvelumuotoilun keinoin:

- Lisätään tavaroiden uudelleenmyynti-, huolto-, korjaus- ja täyttöpakkauspalveluiden tarjontaa.
- Lisätään leasing-, vuokraus-, ja/tai kuukausikäyttöpalveluiden tarjontaa.
- Kasvatetaan tuotteiden käyttöiän pidentämiseen sekä kestävämpään kuluttamiseen tähtäävää liiketoimintaa (uudelleenkäyttö, vaatteiden korjauspalvelut).
- Hyödynnetään soveltuviissa julkisissa hankinnoissa kriteerejä ja markkinavuoropuheluita uudelleenkäytön, palveluiden ja käyttöiän pidentämisen edistämiseksi.

Edistetään kiertotalouden mukaisten tuotteiden myyntiä kehittämällä tuotteita, tarjontaa, esillepanoa ja kuluttajamarkkinointia sekä tietoa kestävästä kulutuksesta:

- Kehitetään tuotteiden kestävyyttä, muunneltavuutta, huollettavuutta ja korjattavuutta.
- Lisätään ympäristömerkittyjen tuotteiden ja kasvipohjaisten tuotteiden osuutta valikoimassa.

- Lisätään kaupan tarjonnassa huollettavien ja korjattavien ja kierrätysraaka-aineita sisältävien tuotteiden osuutta.
- Lisätään tuotehuolto-tuotteita ja varaosia.
- Lisätään käytettyjen ja huollettujen sekä uudelleen valmistettujen tuotteiden myyntiä.
- Tehdään asettelussa ja mainonnassa kiertotalouden mukaisista tuotteista oletusvaihtoehto: lisätään kuluttajien tietoa ja osaamista materiaaleista, tuotteista ja kestävästä kulutuksesta (esim. hylly- ja pakkausmerkinnöin), edistetään tuotantoketjujen läpinäkyvyyttä ja tietoa tuotteiden ilmasto- ja ympäristövaikutuksista sekä jaetaan tuotteiden huolto- ja kierrätysohjeita.

Kehitetään ja pilotoidaan yritysten työkaluja kiertotalouden toimintamallien edistämiseksi.

- Kehitetään uusia ratkaisuja arvoketjun tiedonhallinnan ja tuotetiedon edistämiseksi, esimerkiksi ekosuunnittelu, digitaalisen materiaali/tuotetiedon ja materiaalipassin käyttöönotto.
- Kootaan yrityksille ohjeita ja kriteeristöjä (check-listat) kestävien tuotteiden hankintoja edistämään sekä otetaan niitä käyttöön.
- Otetaan käyttöön yhteisiä jakamisalustoja ja virtuaalivarastoja.

Kehitetään kiertotalouden palveluja arjessa

- **Tehdään kiertotalouden mukaisesta palveluliiketoiminnasta valtavirtaa yhteistyössä arvoverkon kanssa.** Tunnistetaan koordinoivia tahoja, jotka tuovat yhteen pienyrittäjiä ja kiertotalouspalveluita sekä madaltavat esteitä kiertotalouspalveluiden tuomiseksi osaksi suurempien toimijoiden tarjoamaa.
- **Valtavirtaistetaan yhteiskäyttöä ja jakamistaloutta edistäviä palveluita kuluttajille, mm. luomalla toimintamalleja ja kokeilualustoja, jotka tukevat kuluttajien ja yritysten yhteistyötä uusien kiertotalouden ratkaisujen kehittämisessä** (mm. yhteiskäyttöliikennevälineet, vuokraus- ja leasingpalvelut, liikkuvat palvelut, korjauspajat ja –kahvilat).
- **Edistetään alueiden käytön suunnittelulla ja markkinayhteistyöllä** kiertotalouden palveluita, niiden saavutettavuutta ja houkuttelevuutta) sekä edistämällä uudelleenkäyttö-/kierrätyskeskuspalveluja.
- **Lisätään tutkintorakenteisiin kiertotalousopetusta tai avataan uusia koulutuslinjoja kiertotalousosaamisen kehittämiseksi** mm. huolto- ja korjauspalveluiden osaamisen kehittämiseksi. Tarjotaan korjaustietojen ja -taitojen opetusta kansalaisille (kurssit aikuisille, kouluopetus).
- **Hyödynnetään EU:n alue- ja rakennepolitiikan** ohjelmien rahoitusta kiertotalouden edistämiseksi Vihreämmän Euroopan sekä kiertotaloussiirtymän edistämiseksi.



kiertotalouden
green deal

[Lue lisää kiertotalouden green dealista >](#)

OTA YHTEYTTÄ

Taina Nikula
ympäristöneuvos
taina.nikula@gov.fi
050 305 6945

Sari Tasa
erityisasiantuntija
sari.tasa@gov.fi
050 439 4819

Heikki Sorasahi
erityisasiantuntija
heikki.sorasahi@gov.fi
050 479 5441

Riikka Yliluoma
erityisasiantuntija
riikka.yliluoma@gov.fi
050 305 1137



Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment



Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

ym.fi/kiertotalousohjelma